

Tuinen⁴enLandschap

Vakblad voor de groenvoorziening | 35^e jaargang | 14 februari 2013

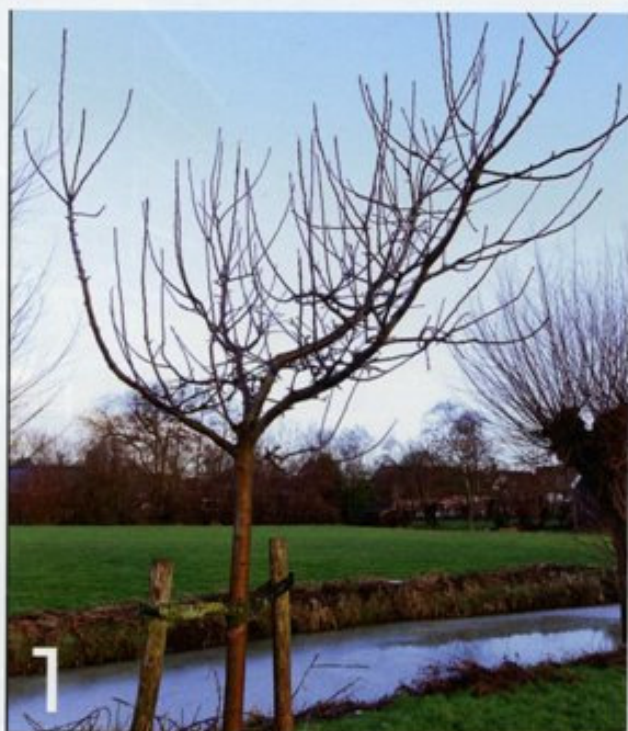
Hoogstamfruit snoeien

Acer platanoides 'Fairview'

Rotondespecialist ontzorgt gemeente

Ga mee met Tuinen en Landschap
naar Engeland

Kiezen eindbeeld, basisvorm

Het snoeien van een jonge fruitboom begint met het bepalen van het eindbeeld. Dit is afhankelijk van ruimte, soort en ras. Zo worden peren vaak in een piramidevorm gesnoeid en appels vaker in een bol- of komvorm; met harttak, of zoals deze *Malus*, zonder harttak. De logica van de beredeneerde snoei-methode blijft echter gelijk.

Vöchting

De groeiregels van Vöchting spelen een belangrijke rol bij de snoei van fruitbomen. Door steil ingeplante takken weg te snoeien ten gunste van vlakker groeiende takken vertraag je de groei. Dit komt ten gunste van de vruchtdracht. Grofweg kun je zeggen dat een vrucht ongeveer 1 m scheutlengte kost.

Hoogstamfruit opkweken doe je beredeneerd

Vrijwel iedere hovenier of boomverzorger krijgt te maken met het opkweken van fruitbomen, terwijl niet iedereen dit specialisme beheerst. Met de beredeneerde snoeimethode kun je goed gevormde, evenwichtige, goed dragende vruchtbomen opkweken.

Tekst Peter Bennink
Beeld Gerdien de Nooy

Tegenwoordig gaat het vrijwel niemand meer met appel- of perenbomen in zijn tuin om een zo groot mogelijke oogst. Toch moet je de bomen volgens Kees Beelaerts van Blokland, eigenaar van Groenpartners in Vreeland en specialist in vruchtbomensnoei, snoeien volgens de logica van de fruitteelt.

Beelaerts: „Een fruitboom is een kunststeld iets. Het is bij elkaar bedacht: wortels van de ene boom, tussenstam van de andere en daarop een cultivar met onnatuurlijk grote vruchten. Het heeft meer met cultuur te maken dan met natuur. Je hebt daarom ook de morele verplichting om het kunstmatig in vorm te houden. Dat is ook het beeld dat de klant voor ogen heeft en bovendien blijft de boom dan langer gezond.”

De manier om een fruitboom in het gareel te krijgen is het sturen van de

hormoonhuishouding. Alles in de boom is hormonaal gestuurd, waarbij vruchtdracht en scheutgroei elkaars tegenpolen zijn. Beelaerts geeft cursussen in de beredeneerde snoeimethode voor hoveniers en boomverzorgers. Deze methode is gebaseerd op een streng snoeiregime om zo alle onderdelen hun eigen plaats te geven en de boom een evenwichtig, lang leven te geven.

Door kennis van de hormoonhuishouding en groei van vruchtbomen kun je van elke ingreep beredeneren wat die doet met de boom. Daarbij is het herkennen van de verschillende soorten knoppen, scheuten en loten essentieel. Ken je bovendien de functies die verschillende plantendelen hebben, dan kun je niet alleen de vorm sturen, maar ook de balans tussen ondergrondse en bovengrondse delen, evenals de balans tussen groei en bloei. <

Zijtakken

Malus en *Pyrus* hebben van nature een nogal bossige groei. Veel snoei is daarom gericht op het creëren van ruimte voor licht, lucht en vruchthout. In deze fase van kroonopbouw mogen zich nog geen zijtakken ontwikkelen, alleen vruchtzetels. Pas vanaf zo'n 1,5 m vanuit de stam komt daarvoor ruimte.

Knoppen stimuleren

Wie een tak met 1/3 terugknipt, creëert naast een 'saptrekker' zwakker groeiend hout en stimuleert de vorming van vruchthout. Doordat de eindknop van de scheut verdwijnt, verdwijnt de apicale dominantie zodat de vijf knoppen eronder geactiveerd worden. Deze kunnen vruchthout vormen. Een saptrekker zorgt voor genoeg groei-kracht in boom, tak of vruchtzetel.

Op de rug

Scheuten op de rug van gesteltakken worden in principe weggesnoeid. Deze scheuten hebben door hun stand een grote groei-kracht en zullen dus veel groei-kracht van de boom omzetten in scheutlengte in plaats van in vruchten. Een uitzondering vormen 'gekroonde' twijgen, twijgen met een gemengde eindknop. Deze knop zal in het voorjaar zowel blad als bloemen vormen, waar- door de twijg niet verder groeit.

Vruchtzetels

Vooral van kortlot vormen appels en peren vruchtzetels waaron- der tuiltjes en spootjes op hout en spootjes zonder hout. Als de bloemen vruchten vormen, verdikt de basis van de gemengde knop tot een vruchtbeursje. De vruchtbeursjes trekken veel ener- gie aan en zijn dus erg waardevol. Er ontstaan gemengde knop- pen en scheuten op de beursjes. Hier heeft zich een gekroond spootje op hout gevormd op het beursje naast een kortlot.

Nieuwe gesteltak

De gesteltak aan de linkerkant heeft een vrij vlakke inplanthoek, waardoor hij niet erg hard groeit, terwijl de boom al meer ge- steltakken heeft aan de rechterkant. Een vervangende gesteltak met een betere inplanthoek kan deze disbalans na verloop van tijd verhelpen. De ideale inplanthoek is 45°, dat geeft een mooie balans tussen groei en vruchtdracht, het hele boomleven lang.

Resultaat

De nieuwe gesteltak is aan het eind van het komende groeisei- zoen voldoende verhout om onder de gewenste hoek te blijven staan. Advies is om de bomen elk jaar te snoeien en dan niet meer dan 30% van de bladmassa, om de vorming van te veel re- actielot te voorkomen. Volgens de snoeiregels van Koopmann is de totale hoeveelheid het grootst als er niet gesnoeid wordt.